

Sakspapir

Saksbehandlar	Arkiv	ArkivsakID
Eirik Bouwer Utne		14/653

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
27/2014	Utval for levekår	PS	03.06.2014

Oppstart kulturminneplan for Meland kommune 2016-2021

Vedlegg:

Søknad om tilskot til kulturminneplan for Meland kommune

Styrka kommunal kulturminnekompetanse - tinging av arbeid i Hordaland

Registrering og lagring av data i forbindelse med kommunal registreringer_vedlegg_2014

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Kulturminneplan for Meland kommune er festa i kommunen sitt planprogram, og er eit satsingsområde for tenesteområde kultur. Tenesteområdet søkte våren 2014 Riksantikvaren og Hordaland fylkeskommune om høvesvis kr 100 000 frå kvar, og har fått tilsegn på kr 100 000 frå Riksantikvaren til registrering av kulturminne og utarbeiding av kulturminneplan. Bakgrunnen for støtteordningane er mellom anna Riksantikvaren sitt kunnskapsløft for kommunane. Svar frå Hordaland fylkeskommune er venta i juni 2014. Tenesteområde kultur planlegg å starte arbeidet med planen hausten 2014, med ferdig godkjent plan i 2016. Kulturkonsulent Eirik Bouwer Utne har deltatt på fleire seminar i forkant av oppstart:

Seminar i Kristiansand om kulturminneplanar i kommunane i regi av Riksantikvaren.

Seminar i Oslo om auking og nyttiggjering av kulturvernkompetanse i kommunane og kommunal organisering av kulturvernarbeidet i regi av Riksantikvaren.

Seminar i Austevoll om kystkulturarven i kulturvernarbeidet i regi av Fortidsminneforeningen.

Vurdering

Kvifor kulturminneplan i Meland kommune

Meland kommune har som kjent svært høg folkevekst, med mange unge innbyggjarar der nær 30% er under 18 år. Folkevekst skapar utfordringar på mange plan. Med tanke på identitet og stadkjensle står kommunen med den eine foten i den tradisjonsrike kystkulturen og den andre i det moderne forstadslivet. Meland kommune er ein presskommune i høve til arealendringar. For å sikre attraktive og gode identitetsfremjande leve- og bomiljø, er grønstruktur, friområde og kulturmiljø og -landskap ein viktig del av arealstrategiane i kommunen. Ein kulturminneplan vil vere med å sikre at det blir tatt betre omsyn til kulturminnevernet ved arealplanlegging og byggetiltak, og vil lette samordninga og føreseielegheita etatane i mellom.

Det er eit stort behov for kulturminneplan i Meland. Mykje av den kommande utbygginga vil skje i

utmark, og vi vil i arbeidet ha eit fokus på det kulturhistoriske utmarkslandskapet og tilhøyrande kulturminne. Tidlegare og noverande innmark er under gradvis press frå utbygging. Det er få omfattande registreringar og utgravingar i kommunen. Unntaka er mellom anna nokre eldre registreringar, utgravingane i samband med Nordhordlandsbrua og Meland golf- og naturpark, samt nokre fylkeskommunale registreringar. Sefrak-registeret er modent for ein gjennomgang og oppdatering.

Kommunen er i slutføringa av arbeidet med å rullere kommuneplan 2013–2025. I vedtatt samfunnsdel står følgjande:

Verdiar:

Livskvalitet i Meland
Berekraft i Meland
Næring i vekst
Aktiv i Meland

Målsetjingar:

Vi skal medverke til og oppleve god livskvalitet
Vi skal ha ei berekraftig utvikling
Vi skal vere ein av dei mest attraktive næringskommunen i Hordaland
Vi skal tenke folkehelse i alt vi gjer

Delmål:

Det skal lagast ein kulturminnevernplan for kommunen
Verdfullt kulturlandskap skal sikrast gjennom omsynssone

Måla med kulturminneplanen er:

Planen skal gjere eit utval av kulturminne og kulturmiljø som skal prioriterast og takast vare på for ettertida.

Planen skal vere eit reiskap for sakshandsamarar i kommunen innan arealplanlegging, byggesak og kultur, og for lokalt kulturminnevern.

Planen skal ta for seg strategiar på korleis ein skal bruke og ta vare på kulturminne i samband med reiseliv, friluftsliv, kulturliv og andre næringsverksemdar.

Planen skal identifisere og registrere verneverdige kulturhistoriske interesser og nyare tids kulturminne, både materielle og immaterielle, med eit sterkt lokalt fokus.

Arbeidsopplegg

Vi vil gjere registreringar av nyare tids kulturminne og kulturmiljø. Vi vil gjennomgå eksisterande registreringar og vidareføre dei som er undervegs. Vi vil utarbeide strategiar for kjente automatisk freda kulturminne og nye registreringar av kulturminne som blir omfatta av kulturminneloven. Vi vil ha særleg fokus på dei kulturminna og miljøa som har ein lokalhistorisk betyding samtidig som vi ser dei regionale og nasjonale verdiane. Vi vil invitere innbyggjarane og frivillige til å bidra og forankra

kulturminna sin posisjon i lokalsamfunnet, mellom anna gjennom dialog- og samtalemøte om kulturminne. Alle kulturminne og –miljø ligg lokalt i ein kommune, og det er innbyggjarane sjølv som skal og må få innverknad på kulturvernarbeidet i deira nærmiljø. Vi skal sjå på dei vanlege og utbrukte kulturminna som like verdfulle som dei uvanlege og pent brukte kulturminna. Vi vil søkje ein geografisk og kulturhistorisk breidd. Planarbeidet skal ha særleg fokus på å identifisere samanhengar i det historiske landskapet, noko som er svært viktig for å få til eit godt lokalt forankra kulturminnevern. Både kulturminne knytt til livet langs kysten og innlandet vil vere i sentrum, samt samspelet mellom desse to sonene på Holsnøy. Vi vil ta med den immaterielle og biologiske kulturarv i planarbeidet, mellom anna etnografiske opptak, bilde, musikk og folkekultur, matkultur og kulturplantar. Vi vil vidareføre registreringa og katalogiseringa av gjenstandsmateriale, og utarbeide strategiar for korleis ein best kan ta i vare på desse. Det vil bli arrangert kurs for frivillige registrantar i mellom anna landskapsanalyse og registreringsmetode, og vi vil fokusere sterkt på kompetanseauking og moderne og oppdatert metodebruk.

Planen vil bli utforma av tenesteområde kultur og bli ført i pennen av kulturkonsulent Eirik Bouwer Utne, som har bakgrunn som arkeolog. Støttespelarar er Museumssenteret i Nordhordland, Hordaland fylkeskommune, Meland sogelag, frivillige og andre. Utval for levekår vil vere politisk styringsgruppe for planen, og vil bli orientert om framdrifta. Planen er meint til å vere ein temaplan og skal vere klar til godkjenning i 2016, med planperiode 2016–2021. Planen vil legge eit solid grunnlag for eit kulturvernarbeid og planverk med lang tidshorisont, der dei hyppige rulleringane i hovudsak vil vere i form av mindre oppdateringar og justeringar av kulturvernstrategien og planverket i samband med den raske utviklinga i kommunen.

Konklusjon

Meland kommune har eit stort behov for kulturminneplan og har fått eksterne midlar til dette arbeidet, noko som var føresetnaden for å setje i gang. Kulturminneplanen er festa i kommunen sitt planprogram.

Framlegg til vedtak:

Oppstart av kulturminneplan for Meland kommune 2016-2021 blir godkjent.

Utval for levekår - 27/2014

ULK - behandling:

Tilleggsframlegg i møtet frå Kåre Skibenes (Krf):

Utval for levekår er styringsgruppe og får løypemeldingar undervegs i prosess.

ULK - vedtak:

Oppstart av kulturminneplan for Meland kommune 2016-2021 blir godkjent. Utval for levekår er

styringsgruppe og får løypemeldingar undervegs i prosess.

, den 21.05.2014

Eirik Bouwer Utne
kulturkonsulent